

FAKTA OM SKRÄP

Skräp är sånt som hamnar på marken eller i sjöar och hav och som inte borde vara där. Det kan vara glasflaskor, plastpåsar, plåtburkar, cigarettfimpar eller godispapper. Både djur och människor kan göra sig illa på skräpet. En del skräp innehåller dessutom farliga ämnen som inte ska läcka ut i naturen.

25 miljoner elefanter plast i haven

Det kan redan finnas 150 miljoner ton plastskräp i haven. Det är lika mycket som 25 miljoner stora elefanter väger. Om så många stora elefanter ställer sig på rad med snablarna utsträckta blir raden 200 000 km lång. Det är lika långt som fem varv runt jorden.

Mer plast än fisk ...

Mycket av plastskräpet hamnar till slut i haven. Det kan färdas långa vägar med vinden eller med floder och regnvatten. Om vi inte gör något åt saken så kan det finnas mer plast än fisk i haven år 2050!

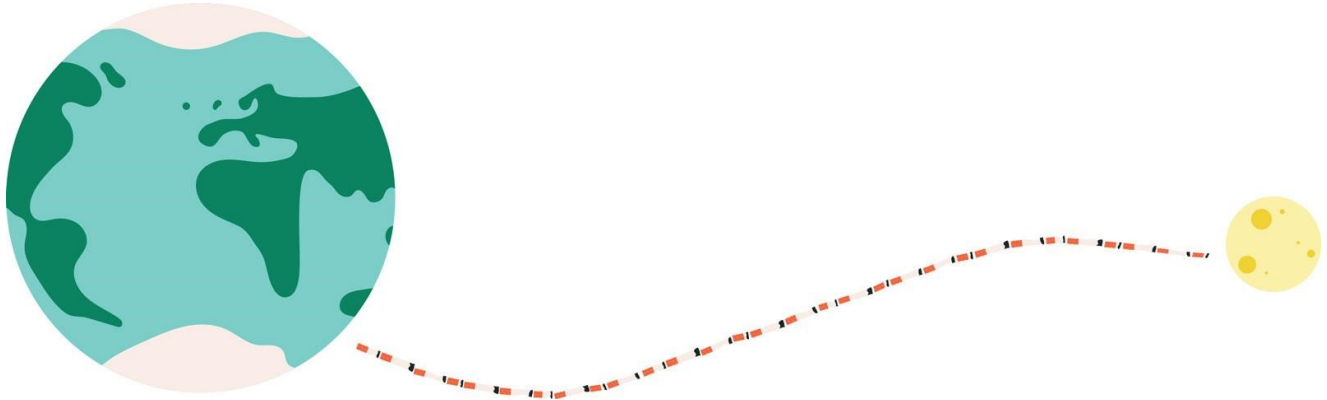
Val svalde 30 plastpåsar

- 8 miljoner ton plast hamnar i haven varje år.
- Plasten skadar över 600 djurarter som lever i och vid havet.
- 99 procent av alla havsfåglar kommer att ha ätit plast år 2050 om utvecklingen fortsätter.
- En val som strandade i Norge hade 30 plastpåsar i magen.

Plast försvinner inte

Plasten som hamnar på marken eller i havet sönderdelas långsamt, långsamt till mindre bitar. Detta kan ta hundratals eller tusentals år. Även riktigt små bitar av plast (mikroplast) kan göra skada. Mikroplasten kan ätas av små organismer som djurplankton och musslor. När dessa sedan äts av större djur följer plasten med upp i näringskedjan. Till slut kanske plasten finns i fisken som du själv äter till middag. Forskare försöker ta reda på mer om hur djur och människor påverkas av att få i sig mikroplast.

4 500 miljarder fimpar når månen 117 gånger tur och retur

I hela världen slängs det omkring 4 500 miljarder fimpar på marken, varje år! Alla dessa fimpar på rad blir 90 000 000 kilometer. Det är lika långt som att åka fram och tillbaka till månen 117 gånger. Det tar cirka tre år för en fimp att brytas ned till så små bitar att den inte syns. Men även små bitar kan göra skada.

Skräp kostar

Det är svårt att uppskatta hur mycket nedskräpningen kostar världen över. Många länder lägger stora resurser på att städa och plocka skräp. Nedskräpning kan till exempel göra att turister slutar åka till ett område och det leder till minskade inkomster för ett land. Ju mer skräp som hamnar på marken eller i våra hav desto större blir följderna och kostnaderna. Det är billigare att ta hand om skräpet från början. Mycket av det som blir skräp kan dessutom användas igen.

Skräp skadar djur

Många djur skadas av skräp. De kan göra illa sig på, fastna i eller råka äta skräpet. Djur som får i sig plastbitar kan svälta ihjäl eller bli försvagade när deras magar fylls med plast istället för mat. Både små och stora djur kan skadas av skräp, till exempel valar, sköldpaddor, fisk, fåglar, musslor och kor.

Bäst och sämst med avfall

Bäst är det om det inte blir något avfall från början. Kanske går det att använda färre förpackningar?

- Avfallet som ändå blir till ska allra helst återanvändas eller återvinnas. Då gör prylen eller materialet nytta igen och jordens resurser sparas.
- Om detta inte går ska avfallet eldas upp eller placeras på en soptipp. Men det gäller att göra detta på ett bra sätt så att inte luft, mark eller vatten förorenas.
- Sämst är det om avfallet hamnar som skräp på marken eller i floder, sjöar och hav.